

HIFA-RO INFO

2017./XV./III./59.

A HIFA-România Segítség
Mindenkinek Egyesület
negyedévi ingyenes lapja

Revista trimestrială gratuită
a Asociației HIFA-România
Ajutor pentru Toți

Támogatóink 2017-ben

- jogi személyek -

BETHLEN GÁBOR ALAP, ROMGAZ, FUNDAȚIA COMMUNITAS, ORTOPROFIL, CONSILIUL JUDEȚEAN MUREȘ, MUNICIPIUL TG. MUREȘ, RMDSZ, MASTER DRUCK, FOMCO SRL, ADIMAG SRL, SC ALLCOLORS SRL, ZIMEX SRL, EFENDI SRL, FERMA OPREA-AVI COM, INTELLIGENT IT, NETSOFT SRL, FOTO SMILEY, THEREZIA, TORDAI IMPEX SRL, SC LION VICTORIA SRL

**CONSILIUL
JUDEȚEAN
MUREȘ**

**MUNICIPIUL
TÂRGU-MUREȘ**

Készült
a Magyar Kormány
támogatásával

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

KÖSZÖNÜK AZ EGYHÁZAKNAK,
MAGÁNSZEMÉLYEKNEK ÉS KÜLÖNBÖZŐ
KÖZÖSSÉGEKNEK, HOGY TÁMOGATTAK
BENNUNKET. KERÜK, TOVÁBBRA IS
TÁMOGASSÁK TERVEINKET!

*Segíts, hogy segíthessünk!
KÖSZÖNÜK!*

MULTUMIM BISERICILOR,
PERSOANELOR FIZICE ȘI DIFERITELOR
COMUNITĂȚI CARE NE-AU SPRIJINIT. VĂ
RUGĂM, SA SPRIJINIȚI ÎN CONTINUARE
PROIECTELE NOASTRE!

*Ajută, ca să putem ajuta!
MULTUMIM!*

Köszönjük, hogy
adója 2%-val támogatja
munkánkat. Számítunk Önre
a jövőben is!

2%

Asociația HIFA-România
Cod de identificare fiscală: 13226582
Cod IBAN: RO30RNCCB0188034979810001

Vă mulțumim că ne
sprrijiniți cu 2% din impozit.
Contăm și în viitor pe
Dumneavoastră!

HIFA-RO INFO

Főszerkesztő
Főszerkesztő-helyettes
Borítóterv
Korrektúra

HIFA-RO Kiadó Igazgató

Levelezési cím

HIFA-România
RO 540554 Tg. Mureș B-dul Pandurilor 18/1

Irodai időpont minden hétköznap

Egyéb elérhetőségek

Tg. Mureș Str. Enescu nr. 2
10-12, 15-17

Tel: 0744-959990, 0752062121
E-mail: office@hifa.ro
Website: www.hifa.ro

Bankszámlaszám

RO30RNCCB0188034979810001/RON
RO03RNCCB0188034979810002/EUR
RO13RNCCB0188034979810016/USD

A nyomtatásért felelős

Master Druck Tel: 0265-262359

HIFA-Ro Info = ISSN 2247-6709
ISSN-L = 2247-6709

HIFA-RO INFO

Redactor șef
Redactor-șef adjunct
Copertă
Corectură

Director Editura HIFA-RO

Adresă de corespondență

Locație birou
Orarul biroului în zile lucrătoare

Alte contacte

Cont bancar

Sponsorii noștri în 2017

- persoane juridice -

BETHLEN GÁBOR ALAP, ROMGAZ, FUNDAȚIA COMMUNITAS, ORTOPROFIL, CONSILIUL JUDEȚEAN MUREȘ, MUNICIPIUL TG. MUREȘ, RMDSZ, MASTER DRUCK, FOMCO SRL, ADIMAG SRL, SC ALLCOLORS SRL, ZIMEX SRL, EFENDI SRL, FERMA OPREA-AVI COM, INTELLIGENT IT, NETSOFT SRL, FOTO SMILEY, THEREZIA, TORDAI IMPEX SRL, SC LION VICTORIA SRL

ADIMAG

DESIGN & PRINT

FOMCO

optimizing your speed

MasterDruck

DESIGN & PRINT

FOMCO

optimizing your speed

Bevezető gondolatok

Az életünkben egy ideig azt gondoljuk, hogy a problémáinkra megoldást kellene találnunk. A spiritualitás növekedésével fölfedezzük, hogy a probléma a megoldás része. A veszeség a növekedés része. Az ellentétek az egység részei. A tökéletlenségeink a tökéletes felé irányítanak. A sebeink mások gyógyításának, gyógyulásának eszközévé válnak. (Pál Ferenc atya)

Ebben a lapszámunkban a szeretetről, annak megtártó erejéről és a közösségről szerethnénk írni.

Három olyan család kerül bemutatásra, akik élesen példázzák, hogy a szeretteinket nem mi magunk választjuk, hanem kegyelemből kapjuk. Mert az emberi élet önmagában véve egy cél-együttes. Az Úrnak célja van velünk fogantatásunk pillanatában, ahogy abban is, akiket családunkként mellénk rendel. Életünk folyamán számtalan emberrel, közösséggel kerülünk interakcióba, akik szintén nem véletlenül kerülnek mellénk. Egy kölcsönös tanulási folyamat részei vagyunk, amelyből mindenki győztesként kerül ki. Hiszen formáljuk és alakítjuk egymást, bármilyen legyen is a kapcsolat jellege vagy kimenetele.

A szeretet, az összetartozás, a szenvedés, a problémák, amelyekkel szembesülünk, a megoldások, amelyek utunkba kerülnek, az akadályok és eszközök mind formálnak és alakítanak bennünket. S ha életünk végén eljutunk a háláig, azaz megtanulunk hálásnak lenni a nehézségekért és örömkért, a szeretetért és szenvedésekért, az akadályokért és eszközökért, a családagtagokért és barátokért, valamint a közösségekért, amely végigkísérte utunkat – életünk nem volt hiábavaló. Ugy is fogalmazhatunk: megtanultuk a leckét.

Legyen ennek a három családnak a története, valamint közösségeink bemutatása egy ráhangoló erre a leckére, melynek mottójá – Tanulj meg hálásnak lenni azért, amit van...

Gânduri introductorye

În viața noastră la început ne gândim că ar trebui să găsim soluții pentru problemele noastre. Cu creșterea spiritualității ne dăm seama că problema este o parte a soluțiilor. Pierderea este parte a creșterii. Contradicțiile sunt părți ale unității. Imperfecțiunile noastre ne îndrumă spre perfecțiuni. Rănile noastre devin uneltele vindecării altora. (Părintele Pál Ferenc)

În acest număr al revistei am dori să scriem despre iubire, despre forța ei de susținere și despre comunitate.

Vor fi prezentate trei familii care exemplifică în mod evident că nu noi îi alegem pe cei dragi ci îi primim în dar. Pentru că viața oamenilor este în sinea ei o coexistență de scopuri. Domnul are un scop cu noi în momentul conceperii noastre precum și atunci când îi alege pe cei care vor forma familia noastră. În cursul vieții noastre trăim în interacțiune cu numeroși oameni, comunități care de asemenea nu din întâmplare ajung lângă noi. Suntem părți ale unui proces de învățare reciprocă din care fiecare este învingător căci formăm și transformăm unul pe celălalt oricum ar fi caracterul sau deznodământul relației.

Iubirea, solidaritatea, suferința, problemele cu care ne confruntăm, rezolvările, care ni se ivesc în cale, obstacolele, toate ne formează și ne modeleză. Și dacă până la sfârșitul vieții ajungem până la recunoștință, adică învățăm să fim recunosători pentru greutăți și bucurii, pentru iubire și suferință, pentru obstacole, pentru membrii familiei și pentru prietenii, pentru comunitatea care ne-a condus pe drum – nu am trăit degeaba. Putem să formulăm și aşa: am învățat lecția.

Istoria acestor trei familii și prezentarea comunității noastre să fie un preludiu la această lecție care are ca motto: Învață să fii recunosător pentru ceea ce ai ...

Csata Éva

*Csata Éva
Traducere din limba maghiară de Réti Ilona*

Az Albert család

Albert Zoltán 1951 április 2-án született Csíkszentdomokoson. Felesége (született Kató Ibolya) 1954 november 8-án született Csíkdánfalván. A megismerkedésük egy klubban történt, hisz mindenki hajdon fiatalok voltak és szerettek a szórakozást. A kapcsolatuk fokozatosan fejlődött ki, a találkozások egyre gyakoribbá váltak, az egymás iránti érzelmeik pedig egyre mélyebbek. A megismerkedésük után pár évvel, 1979 novemberében úgy döntötték, hogy szorosabbra fűzik a kapcsolatukat, összekötik az életüket, és ezt meg is pecsételték a lehető legerősebb kapocsal, a házassággal. 1981-ben megszületett egyetlen gyermeük, Zsuzsa. A közeli rokonságból már csak az unokatestvérek élnek.

Zsuzsa sajnálatos módon egy orvosi műhiba és a hozzá nem értés áldozata lett. Ibolya egy nagyon nehéz szülés előtt nézett, az orvosok pedig segítség reményében megfogták egy fogóval a csecsemő nyakát, így akarván világra segíténi. Ezzel az óvatlan mozdulattal megsértyén a kisagyat.

Mint minden szülő a gyerek egészségéért minden próbáltak megtenni. De a kommunizmus ideje alatt ez egyáltalán nem volt egyszerű. Rengetegszer próbáltak engedélyt kérni külföldi kezelések érdekében, de mindenkor azt a választ kapták, hogy Romániában a legfejlettebb az or-

Familia Albert

Albert Zoltán s-a născut la Sândominic la data de 2 aprilie 1951. Soția lui (născută Kató Ibolya) s-a născut la Dănești în data de 8 noiembrie 1954. S-au cunoscut într-un club, căci amândoi erau tineri și le plăcea distracția. Relația lor s-a dezvoltat treptat, întâlnirile au devenit tot mai dese, iar sentimentele lor tot mai puternice. La câțiva ani după ce s-au cunoscut, în noiembrie 1979 au hotărât să-și întărească relația lor, să-și lege viața unul cu celălalt lucru care a fost pecetluit cu căsătoria. În 1981 li s-a născut unicul lor copil, Zsuzsa. Dintre rudele apropiate mai trăiesc doar verișorii.

Din păcate Zsuzsa a devenit victimă unei erori medicale și a nepricererii. Ibolya urma să aibă o naștere foarte grea, iar medicii în speranța unui ajutor au prins gâtul nou-născutului cu un clește astfel vrând să-l ajute să vină pe lume. Cu această mișcare imprudentă i-au lezat creierul mic.

Cum este și firesc, părinții au încercat să facă tot ce era posibil pentru sănătatea copilului lor. Dar în timpul comunismului acest lucru nu era simplu deloc. De nenumărate ori au încercat să ceară aprobare pentru tratament în străinătate, dar totdeauna au primit răspunsul că medicina este cea mai dezvoltată în România. Numai în

vostudomány. Végül csak 1990-ben sikerült ki-jutni Németországba, ahol egy speciális intézetben CT-t (a radiológiai diagnostika egyik ága) készítettek, ami náluk már abban az időben is létezett. Megállapították, hogy a sérülést a szülésnél használt fogóval okozták. Ezáltal megszakadtak az idegszálak a kisagy végződésénél, és ahogy Zsuzsa egyre nőtt, betegséget gyermek-kori encephalopathianak hívják (diffúz agykárosodás). Sajnos, ekkor már késő volt. Se műtéttel, se semmi más beavatkozással nem tudták enyhíteni vagy orvosolni a problémát. Azóta több kivizsgáláson is részt vettek, hogy hátha fejlődött az orvostudomány, hátha mégis csak sikerül legalább minimálisan is javítani az állapotán, hiszen egy szellemileg teljesen ép személyről van szó, aki valamilyen szinten a teste fogáságában él. Bár szavakkal kommunikálni képtelen, de a számítógépen, különböző közösségi oldalakon lassan (mozgáskoordinációs problémája ellenére) leírja azt, amit szeretne mondani.

A szülöknek nagyon nehéz volt megbarát-kozni a helyzettel, hiszen nagyon nehéz elfogadni azt, amin változtatni nem lehet, főleg, hogy a szerettükön van szó. Tehetetlenül nézni a gyerekük szenvédését, az az érzés felfoghatatlan. Igazán csak az tudja megérteni, aki hasonló csónakban evez.

Zsuzsinak nagy szerencséje van, mert a kezdeti nehézségek után a családra teljes mértékben el tudja fogadni a helyzetet, vagy legalábbis együtt tud élni vele. Teljes vállszélességgel mellette állnak és erejük felett támogatják, minden megtesznek azért, hogy ne érezze semminek hiányát, hogy a lehető legteljesebb életet éljen: kirándulnak, táborokba, szórakozni járnak, baráti kapcsolatokat ápolnak stb. Úgy vélik, hogy nekik ez nem okoz különösebb problémát. Természetesen még most is fáj nekik, és nehéz a gyereküket ilyen helyzetben látni, és ezt el is fogadni, de megpróbálják a maximumot kihozni a lehetőségekből. Tudják, hogy minden tőlük telhetőt megették a helyzet javítása érdekében, de ha már mindez nem lehetséges, akkor legalább nem ragadtak le a múltban, hanem emelt fövel haladtak előre, boldogan és szeretetben élnek együtt hármasban.

Király Mónika

1990 au reușit să ajungă în Germania, unde într-o instituție specială i-au făcut CT (o ramură a diagnosticării radiologice), care la ei exista deja în acel timp. Au constatat că leziunea a fost cauzată de cleștele folosit la naștere. Prin aceasta s-au întrerupt nervii la marginea creierului mic și odată cu creșterea lui Zsuzsa nervii se încisau și au generat problemele. Această boală este numită encephalopatie pediatrică (vătămare cerebrală difuză). Din păcate deja era prea târziu. Nici cu operație, nici cu nici un fel de intervenție nu puteau ameliora sau trata această problemă. De atunci au participat la mai multe consultații cu speranța că medicina s-a dezvoltat, că totuși ar reuși măcar puțin să-i îmbunătățească starea sănătății, căci din punctul de vedere psihic este o persoană complet sănătoasă care trăiește în închisoarea corpului său. Cu toate că e incapabilă să comunice prin cuvinte, dar pe calculator pe paginile diferitelor siteuri de socializare (în ciuda problemei sale de coordonare a mișcărilor) scrie tot ce ar dori să spună.

Părinților le-a fost foarte greu să se împrietenească cu această situație, deoarece este greu să acceptă ceva ce nu poate fi schimbat, mai ales dacă este vorba despre cei dragi. A privi neputincios suferințele copilului este un sentiment de neconcepție. Poate înțelege numai acela care vâslește în aceeași barcă.

Zsuzsi are un noroc nemaiomenit. După greutățile de început familia ei poate să accepte într-o anumita situație sau cel puțin poate să trăiască împreună cu ea. Sunt alături de ea și o sprijină peste puterile lor, fac orice ca să nu ducă lipsă de nimic, ca să aibă o viață cât se poate de împlinită: se duc în excursie, în tabere, la distracții, au relații de prietenie etc. Sunt de parere că pentru ei aceasta nu este o problemă. Firește și acum este dureros și greu să-si vadă copilul într-o asemenea situație și să accepte acest lucru dar încearcă să profite la maxim de orice posibilitate. Știu că au făcut tot ce a fost cu putință în vederea îmbunătățirii situației, dar dacă aceasta nu a fost posibilă atunci cel puțin nu s-au împotmolit în trecut, ci au înaintat cu capul sus, trăiesc în trei fericiți și în iubire.

*Király Mónika
Traducere din limba maghiară de Réti Ilona*

A közösségeg megtartó ereje

Forța de susținere a comunității

Egyesületünk 18 éve szervezi a Fraternitas lelkigyakorlatos táborot (2002-től Szelterszen, Hargita megyében).

Az idei táborban 56 személy vett részt, de a látogatók számával együtt 65 személyt jegyeztünk fel. Jelen voltak krónikus betegek, fogyatékkal élők, beteggondozók, kiskorú családtagok, orvosi asszisztens, valamint látogatók.

Mivel célcsoportunk több szempontból is peremre szorított, az eltelt 18 évben arra törekedtünk, hogy önismereti, személyiségsfejlesztő, valamint hagyományőrző táborokat szervezzünk.

Mi is a Fraternitas mozgalom szellemisége?

Az 1945. esztendőben a franciaországi Verdun városában Ft. Henri François megalapítja a Beteg Emberek Katolikus Testvériséget (Fraternitas), mert megértette, milyen mély és hatékony a fogyatékkal élő és beteg emberek közötti apostoli tevékenység. 2005-től a mozgalom neve immár Sérült Személyek Interkontinentális Kereszteny Testvérisége (Fraternitas). Magánszemélyekből áll, nemzetközi, ökumenikus szervezet, és rendelkezik az Apostoli Szentszék (Róma) elismerésével.

Fontosabb alapelvei

1. Az evangéliumban gyökerezik.
2. Megkülönböztetés nélkül: kortól, nemzetiségtől, vallástól függetlenül szól minden krónikus beteg és fogyatékkal élő személyhez és azok hozzátartozóihoz, barátaihoz.
3. Közösséget nyújt.
4. Célja az integrált fejlesztés és a társadalomba való aktív beilleszkedés.

Miért fontos ez a tábor közösségeink számára?

A fogyatékkal élők és gondozók nyara beleolvad a rutinba. Az egyesületünk által szervezett tábor elsősorban a feltöltődés, kikapcsolódás,

Asociația noastră organizează de 18 ani tabăra de educație spirituală Fraternitas (din 2002 la Selters în județul Harghita).

În acest an au participat 56 de persoane, dar cu vizitatori au fost înregistrați 65 de persoane. Au fost prezenți bolnavi cronici, persoane cu dizabilități, membri de familii minori, asistenți medicali precum și vizitatori.

Pentru că grupul nostru este marginalizat în mai multe privințe, în cei 18 ani care au trecut ne-am străduit să organizăm tabere de autocunoaștere, de dezvoltare a personalității și de păstrare a tradițiilor .

Ce este spiritualitatea mișcării Fraternitas?

În anul 1945 în orașul francez Verdun Ft. Henry François întemeiază Fraternitatea Oamenilor Catolici Bolnavi (Fraternitas), pentru că a înțeles cât de profundă și eficientă este activitatea apostolică între oamenii cu dizabilități și cei bolnavi. Din 2005 numele mișcării este **Fraternitatea Creștină Intercontinentală a Persoanelor cu Dizabilități (Fraternitas)**. Este formată din persoane fizice, este o organizație internațională, ecumenică și are avizul Sfântului Scaun Apostolic (Roma).

Principiile de bază mai importante

1. Are rădăcinile în evanghelie.
2. Se adresează fără deosebire de vîrstă, naționalitate, religie tuturor persoanelor: bolnavi cronici și cu dizabilități și apartinătorilor, prietenilor lor.
3. Oferă comunitate.
4. Scopul ei este dezvoltarea integrată și acordarea activă în societate.

De ce este importantă această tabără pentru comunitatea noastră?

Perioada verii pentru cei cu dizabilități nuiese din rutina obișnuită. În primul rând această tabără oferă șansa de încărcare, relaxare,

nevelés és tanulás mellett, esélyt ad a pihenésre is, és nem utolsó sorban természetesen, hogy a fogyatékkal élő helyes hozzáállást sajátítson el a beilleszkedés tekintetében, illetve megismerkedhessen hasonló helyzetben lévő társakkal, új megoldási stratégiákkal, élethelyzetekkel.

Az idei tábor témaja: ISTER SZÍVE SZERINTI EMBER (1 Sam 13,14).

Tetteink, bizalmunk, döntéseink forrását próbáltuk kutatni a tábor témaja és Dávid példája alapján. A református istentiszteleten Szabó István szolgált, a római katolikus szentmisét Hajlák Attila István celebrálta.

Hogy miért Szeltersz?

Bár a helyszín nem teljesen megfelelő fogyatékkal élő személyek számára, mégis az anyagi korlátok, és nem utolsó sorban a festői táj miatt szívesen utazunk minden esztendőben vissza oda, ahol lehetőséget kapnak a résztvevők arra, hogy megtanuljanak együtt elni, együtt dolgozni, szervezni, szórakozni. Hiszen ezeknek köszönhetően önálló életre való készségeket sajátítanak el. Impulzust adott arra, hogy új irányt vegyen életük.

És minden egyes esélyt, amely új irányt adhat életünknek – a közösség megtartó ereje által, a másik példamutatása vagy szeretete által, a nehézségek és örömteli pillanatoknak köszönhetően, vagy a kitörölhetetlen emlékek tárháza miatt - meg kell élnünk és ki kell használnunk a maga teljességében.

A tábor anyagi fedezete

Köszönet a támogatóinknak – elsősorban a Communitas Alapítványnak, amely több éve tartja hozzánk hasonlóan fontosnak és kihagyhatatlannak ennek a programnak a megszervezését.

Továbbá köszönet a Maros Megyei Tanácsnak és a Zimex cégnek.

Köszönet azoknak a fogyatékkal élőknek és gondozóknak, kísérőknek, akik évről-évre ben-nünket választanak, még akkor is, ha az idén a részvételi díj sokkal magasabb volt az eddigi évekhez viszonyítva. Mert együtt vagyunk erősek – együtt vagyunk mi – azaz legyőzhetetlenek.

Csata Éva

educare, învățare și nu în ultimul rând permite ca orice participant cu dizabilități să-și însușească o atitudine corectă în vederea integrării, adică să facă cunoștință cu oameni care sunt în situații similare, cu noi strategii de rezolvare, cu noi aspecte de viață.

Tema taberei din acest an: OMUL DRAG INIMII LUI DUMNEZEU (1 Sam 13, 14)

Prin tema taberei și exemplul lui David am încercat să explorăm izvoarele faptelor, ale încrederii, ale deciziilor noastre. Liturghia reformată a fost celebrată de părintele Szabó István, iar cea romano-catolică de părintele Hajlák Attila István.

De ce Selters?

Cu toate că locul nu este tocmai corespunzător persoanelor cu dizabilități totuși din cauza problemelor materiale și nu în ultimul rând pentru frumusețea peisajului pitoresc, în fiecare an revenim cu plăcere acolo unde participanții au posibilitatea de a învăța să trăiască, să muncească, să se organizeze, să se distreze împreună. Căci datorită acestora își însușesc aptitudinile necesare pentru a trăi o viață independentă.

Și orice șansă care ar putea da o direcție nouă vieții noastre – prin forța comunității, prin exemplul sau iubirea celuilalt, datorită greutăților și momentelor de bucurie sau pentru comoara amintirilor neșterse – trebuie trăită și exploatată în totalitatea ei.

Acoperirea cheltuielilor taberei

Mulțumiri sponsorilor – în primul rând Fundației Communitas pentru care asemenei nouă este la fel de importantă în organizarea acestui program.

Mulțumiri Consiliului Județean Mureș și firmei Zimex.

Mulțumiri acelor persoane cu dizabilități și îngrijitorii, însotitori care an de an ne aleg pe noi chiar dacă anul acesta contribuția de participare a fost mai mare ca în anii precedenți. Pentru că împreună suntem puternici – împreună suntem noi – adică de neînvins.

*Csata Éva
Traducere din limba maghiară de Réti Ilona*

Ilona és Tündike

Szabadi Ilona és lánya, László Tündike élete nem a minden napos történetek egyike. Az övéké a szeretet és a kitartás tárházának igaz meséje.

Szabadi Ilona Búzaházán született 1952-ben. Szülőfalujában járta ki az I-IV osztályt, majd V.-ik osztálytól Csíkfalván folytatta tanulmányait. 15 évesen került Marosvásárhelyre, az Unitatea Szövetkezethez, ahol 1990-ig dolgozott. A 90-es években, a változásokat követően teljes állású beteggondozó lett, végre azért elve, amire anyasága első percétől vágyott, a lánya boldogságáért.

Tündike 1972-ben látta meg a Napvilágot, Marosvásárhelyen, a Lupeni utcai szülészeten. A szülés gondok nélkül zajlott, de azt követően Tündikét elkülöntötték, inkubátorba helyezték, majd 1 éves koráig édesanyjával együtt az akkori eljárásoknak megfelelően megfigyelés alatt tartották. Édesanya mellette lehetett, végig szopottatta, ápolta, gondozta, szeretgette. Egy év után mehettek haza, férje szüleinek házába, ahol akkoriban éltek. Egy doktornő látogatta meg őket, aki felvilágosította Tündike állapotáról, de semmilyen útmutatóval nem szolgált azzal kapcsolatban, hogy a továbbiakban mire kell figyelniük annak érdekében, hogy a Down szindrómás Tündike kiegyensúlyozott életet élhessen.

Ilona și Tündike

Viața lui Szabadi Ilona și a fetei ei László Tündike nu este una obișnuită. Viața lor este o adevărată poveste a tezaurului iubirii și a perseverenței.

Szabadi Ilona s-a născut la Grăușor în 1952. Clasele I-IV le-a frecventat în satul natal, iar din clasa a V-a și-a continuat studiile la Vârgata. La 15 ani a ajuns la Cooperativa Unitatea din Tîrgu Mureș unde a lucrat până în 1990. În anii 90 în urma schimbărilor sociale a devenit îngrijitoare cu normă întreagă trăind în sfârșit pentru ceea ce a dorit din prima clipă de când a devenit mamă: pentru fericirea fricei sale.

Tündike a văzut lumina zilei la Tîrgu Mureș în anul 1972 la maternitatea din strada Lupeni. Nașterea a decurs fără probleme, dar după aceea Tündike a fost separată, pusă în incubator, iar aproape până la un an potrivit procedurilor de atunci, împreună cu mama ei a fost ținută sub observație. Mama ei putea fi lângă ea, o alăptă, o îngrijea, o iubea. După un an s-au putut întoarce în casa părintilor soțului ei, unde trăiau pe atunci. Le-a vizitat o doctoriță care le-a informat despre starea lui Tündike, dar nu le-a dat nicio indicație cu privire la ce trebuie să fie atenții în viitor ca Tündike cu sindromul Down să poată avea o viață echilibrată.

Ilona visszament dolgozni. Megtehette, hiszen volt egy igazán értékes és felbecsülhetetlen segítsége, nagymamája. Ő vigyázott Tündikére azalatt, amíg az édesanya dolgozott.

Amikor Tündike betöltötte a harmadik életévét, nehéz évek köszöntötték a kis családra. Tündike édesapja, aki nem tudott megbarátkozni beteg kislánya állapotával – magára hagyta az anyát és gyermekét. Ebben az időben már nem férje szüleinél, hanem saját lakásban éltek, a Kövesdombon, ahol mai napig is laknak.

Ilona egyedül maradt egy speciális igényű kislánnal, aki időt, figyelmet, gondoskodást, szeretetet és türelmet igényelt. Nem tudott egyedül megküzdeni ezzel. Ezért szülei siettek segítségére. A három éves Tündikét magukhoz vették, Búzaházára, abba a csedes és megfelelő körülményeket biztosító kis faluba, ahol Ilona is nevelkedett gyermekként.

Ilona, aki úgy érezte, hogy kislányát mérhetetlen igazságtalanság érte, harcolni kezdett volt férjével, a gyermektartás érdekében. S noha a törvény az ő javára döntött ebben az ügyben, ezt a nyereséget már soha nem tudták elvezni, hiszen férje a pert követően ismeretlen helyre költözött. Ilona elmondása szerint valahol Magyarországon él. És az eltelt évek alatt, soha nem érdeklődött lánya felől.

Tündike nagyszülei otthonában soha nem számított beteg vagy speciális igényű gyereknek. Gyermekkora felhőtlen és eseménydús volt. A nagyszülőkkel közösen jártak a mezőre, kertészkedtek, földműveskedtek, énekeltek, dolgoztak, főztek, háztartást vezettek és ellátták az állatokat. Tündike nem beszélt, de tekintete és öröme sokkal többet mondott, mint amit szavakkal ki lehet fejezni.

Ilona nagyon gyakran látogatta. Ha tehette, azonnal kifutott lányához, hogy együtt töltessenek minden rendelkezésükre álló időt.

Csalódásokba fulladt házasságát követően tíz évig élt egyedül. Majd tíz év után megismerte azt a férfit, aki nem csak őt, hanem Tündikét is elfogadta, szerette és sajátjaként gondozta, nevelte. 30 szép évet éltek együtt, amíg a halál el nem választotta ezt az élethosszira szóló egységet.

Tündike 18 évesen a városba került. A változás hozott jót is és rosszat is egyaránt, mert semmi sem lehet tökéletes. A legjobb az volt, hogy végre együtt lehetett a kis család. De

Ilona s-a întors la lucru. O putea face căci avea un ajutor valoros și de neprețuit, bunica ei. Ea a îngrijit-o pe Tündike până mama ei lucra.

Când Tündike a împlinit 3 ani, mica familie a avut de înfruntat ani grei. Tatăl lui Tündike, care nu s-a putut împrieteni cu starea fetiței bolnave – le-a părăsit pe mamă și pe fetiță ei. Acum nu mai trăiau la părinții soțului, ci într-o locuință proprie în Dâmbul Pietros, unde stau și în ziua de azi.

Ilona a rămas singură cu o fetiță cu nevoi speciale, care cerea timp, atenție, grijă, iubire și răbdare. Singură nu a putut face față. De aceea părinții i-au venit în ajutor. Pe Tündike ceea de 3 ani au luat-o la ei la Grâușor, în satul acela mic, liniștit care asigură condiții corespunzătoare, în care a copilărit și Ilona.

Ilona, care a simțit că ficei sale i s-a făcut o nedreptate imensă, a început să se lupte cu soțul ei în vederea obținerii alocației. Cu toate că legea a decis în favoarea lor, nu s-au bucurat niciodată de acest câștig, căci soțul imediat după proces s-a mutat într-o locație necunoscută. După spusele lui Ilona trăiește undeva în Ungaria. Si în anii trecuți niciodată nu s-a interesat de fata lui.

În căminul bunicilor ei Tündike nu a fost privită niciodată ca un copil bolnav sau cu nevoi speciale. Copilăria i-a fost fără nori și plină de evenimente. Cu bunicii împreună mergeau pe câmp, făceau grădinărit, agricultură, cântau, munceau, găteau, conduceau gospodăria și hrăneau animalele. Tündike nu vorbea, dar bucuria din privirea ei spunea cu mult mai multe decât se poate exprima prin cuvinte.

Ilona o vizita foarte des. Dacă putea, imediat fugea la fiica ei ca să petreacă împreună tot timpul avut la dispoziție.

După căsătoria plină de decepții a trăit singură 10 ani. După zece ani l-a cunoscut pe bărbatul care a acceptat-o nu numai pe ea, ci și pe Tündike, a îngrijit-o, a educat-o ca pe copilul lui. 30 de ani au trăit împreună până ce moartea nu a întrerupt această relație făcută pe viață.

La 18 ani Tündike a ajuns în oraș. Schimbarea i-a adus deopotrivă bune și rele, pentru că nimic nu poate fi perfect. Cel mai bun lucru a fost că în sfârșit mica familie s-a reunit. Dar

Tündikének meg kellett szoknia a falusi ház csendje után a város fényeit, zajait, tömegét. Évekbe telt, amíg le tudta győzni félelmét. Ebben sokat segített orvosa is, aki mély hozzáértéssel, szeretettel és gondoskodással viselel szívén a kis család életét, jólétét.

Gyakran járnak hazára a ma már 90 éves nagymamához Búzaházára. Ilyenkor Tündike minden visszakapja gondtalan és felhőtlen gyermekkora ízeit. Ilona minden megtesz Tündike jóléte érdekében. Sokat sétaálnak, kirándulnak, részt vesznek minden olyan programon, ahol Tündike jól és biztonságban érzi magát. A város személytelenségétől azonban retteg.

Ha valami történne vele, nincs kire számítania. A szomszédok fiatalok, elfoglaltak, rohannak, sokszor még köszönni sem marad idejük.

Utóbb, amikor Ilonát cukorbetegsége és magas vérnyomása miatt elvitte a mentő, Tündike egyedül maradt.

- Jó lenne valaki, akire számítani lehessen, ha bajban vagyunk – fogalmaz.

És erre próbál megoldást keresni a HIFA-România egy olyan szolgáltatás biztosításával, amely éppen az ilyen és ehhez hasonló krízishelyzetekben szolgál megoldással.

Mert senki sem maradhat egyedül.

A közösség szerepe megtartó erejében rejlik, mert olyankor vagyunk ott a másiknak, amikor szüksége van Ránk ...

după liniștea casei de la țară Tündike trebuia să se obișnuiască cu luminile, gălăgia, mulțimea din oraș. Au trecut ani până a reușit să-și înfrângă temerile. În acest sens a ajutat-o mult medicul ei care cu multă pricepere, iubire și grija urmărește viața, bunăstarea micii familiei.

Deseori o vizitează la Grăușor pe bunica ei care acum are 90 de ani. Atunci Tündike retrăiește senzațiile copilăriei fără griji și fără nori. Ilona face totul pentru bunăstarea lui Tündike. Se plimbă mult, face excursii, participă la toate programele unde Tündike se simte bine și în siguranță. Dar tremură din cauza caracterului impersonal al vieții de la oraș.

Dacă i s-ar întâmpla ceva n-are la cine să apeleze. Vecinii sunt tineri, ocupați, aleargă, de multe ori nici să salute nu au timp.

Nu demult când din cauza diabetului și a tensiunii arteriale mari Ilona a fost dusă cu ambulanță, Tündike a rămas singură.

- Ar fi bine să avem pe cineva la care să putem apela dacă avem probleme – menționează ea.

La aceasta încearcă să găsească o soluție HIFA-România cu asigurarea unor servicii care tocmai în asemenea situații de criză oferă soluții, rezolvări.

Pentru că nimeni nu poate rămâne singur.

Rolul comunității stă în puterea de convingere a ei, fiindcă atunci suntem aproape de celălalt când are nevoie de Noi ...

Csata Éva

Csata Éva

Traducere din limba maghiară de Réti Ilona

Az örökbe fogadott családja

Nagyon fiatalon, már 14 éves korában rátalál a szerelem, és 5 év párkáposolat után össze is kötötték az életüket. De a kezdetleges örööm és önfelidélt közös élet fölé felhők kezdtek gyűlekezni. Mindketten nagy családot szerettek volna, ám idővel kiiderült, hogy mindez, sajnos, nem lehetséges. Ez a tény a család életét nagyon megváltoztatta, nagyon elszomorította. De egymást támogatták, és időt biztosítottak úgy önmaguknak, mint egymásnak, hogy

Familia celui înfiat

Foarte devreme, la 14 ani a fost atinsă de săgeata dragostei și după o relație de 5 ani s-au căsătorit. Dar deasupra bucuriei de început și a vieții frumoase în doi soarta a început să arunce cu noroi. Amândoi au visat să aibă o familie mare, dar cu timpul și-au dat seama că din păcate acest lucru nu este posibil. Faptul că nu pot avea copii a schimbat foarte mult viața familiei, i-a întristat foarte mult. Dar

mindez feldolgozzák. Nem volt egyszerű dolguk, de legalább együtt voltak, tudták, hogy egymásra számíthatnak, és hogy nincsenek egyedül a bajban. Ennek a ténynek nagyon nagy szerepe volt a család mindennapjaiban, ahogy abban is, hogy a kapcsolatuk még mélyebbre szövődjék.

Ennek meg is lett a gyümölcse, elfogadták a helyzetet. Viszont nem olyan egyszerű a gyerekkor álmokról lemondani, szóval 14 ével később úgy döntötték, hogy mégis csak gyereket szeretnének a családba. Úgy döntötték, hogy örökké fogadnak egy kisfiút, akiről már akkor tudni lehetett, hogy mozgássérült, izomsorvadásos, és hogy ez a betegség az évek elteltével fokozatosan súlyosbodik. De ez nem határozott semmit, vállalták és tudatosan készültek a legrosszabbra, még ha akkoriban a kívülállóknak ezt nem vallották be. Mindig azt szerették volna, hogy, ha fizikailag nem is lehet egész, de lelkileg egész ember legyen, amíg csak lehet. És most, hogy Flaviu már 19 éves, meggyőződéstük, hogy a sok munka nem volt hiábaivaló, hogy van eredménye a fáradtságos, küzdelmes és szeretetteljes gyereknevelésnek. Ilyenkor látják azt, hogy érdemes élni, remélni, küzdeni a cél érdekében.

Mindez idő alatt a család tagja lett egy bájos kissálynak, aki jelenleg 17. életévét él. Őt is megpróbálták a legjobb tudásuk szerint nevelni, és beilleszteni, amennyire csak lehet. Amint az iskolát elvégezte, és betölti a 18. évet, munkahelyet ajánlanak neki. Családot szeretne. Ezek mind óriási eredménynek mutatkoznak.

Három évvel ezelőtt ismét egy kisfiú került a családba, aki akkor még csupán 3 éves volt. Ő egy béranyánál élt a faluban (Edithék Disznajóban, Maros megyében laknak), akinek elege lett ebből, mert nem neki való munkának vélte, és meg akart válni tőle. Ekkor Edith és a férje számára cseppet sem volt kétséges, hogy Barnikát is a családba fogadják, hisz, ha már tényleg nagy családra vágytak, akkor itt a kitűnő lehetőség, hogy segítsenek egy ártatlan kisgyereknek, és mindez úgy, hogy a saját álmukat is valóra váltják, és lesz egy elismerésre méltó szép nagy családjuk, ami egy adott pontig elérhetetlen álomnak tűnt. Amikor megtudták, hogy Barnika, akit a szomszéd révén már ismertek és megszerettek, ismét gondozásba kerül, akkor épp kezelésen voltak Flaviuval. Telefonon beszéltek meg, hogy nagyon szeret-

s-au sprijinit reciproc și și-au dat timp unul altuia ca să conștientizeze, să accepte această situație. Nu a fost simplu dar măcar erau împreună, știau că pot conta unul pe celălalt și că nu sunt singuri. Aceste fapte au avut un rol important în viața zilnică a familiei. Relația lor a devenit tot mai puternică, mai trainică.

Răbdarea și-a adus roadele, au acceptat situația. Dar nu este atât de ușor să renunți la visurile copilăriei, aşa că după 14 ani s-au hotărât că totuși vor să aibă copii în familie. Au decis că vor înfia un băiat, despre care se știa deja că are un handicap locomotor, atrofie musculară și că această boală se agravează odată cu trezerea timpului. Dar aceasta nu i-a speriat, l-au acceptat și s-au pregătit pentru ce-i mai rău, cu toate că pe atunci nu au recunoscut acest lucru în fața celorlați. Totdeauna și-au dorit, chiar dacă fizic nu poate, psihic să fie un om integră cât mai mult timp. Și acum când Flaviu are deja 19 ani, sunt convinși că munca lor nu a fost în zadar, că educarea dificilă, anevoieasă, dar plină de iubire a dat rezultate. Acum văd că în vederea atingerii scopului propus merită să trăiescă, să speră, să luptă.

Pe parcursul acestor ani a devenit membru al acestei familii și o fetiță drăgălașă care acum are 17 ani. Au încercat să crească cu cea mai mare pricepere, să integreze pe cât se poate. După ce termină școala și va împlini 18 ani, îi vor oferi loc de muncă. Și ea ar vrea familie. Toate acestea sunt rezultate uriașe.

În urmă cu trei ani iar a ajuns în familie un băiețel care pe atunci avea doar 3 ani. El trăia la o asistentă maternală în sat, (Edith cu familia locuiește în Vălenii de Mureș, județul Mureș) care să-să saturat de el, pentru că munca aceasta nu era pentru ea, și a vrut să se despartă de el. Atunci Edith și soțul ei a luat hotărârea incontestabilă de a-l lua și pe Barnika în familie, căci, dacă într-adevăr și-au dorit o familie mare, atunci asta e ocazia potrivită de a ajuta un copil innocent, și astfel devine realitate și propriul lor vis de a avea o familie frumoasă, mare, vis care până nu demult părea de neîmplinit. Când au aflat că Barnika, pe care prin intermediul vecinului lor deja l-au cunoscut și l-au îndrăgit, va ajunge din nou în plasament, ei erau tocmai la tratament cu Flaviu. Au discutat prin telefon

nék örökbe fogadni, és nagyon hálásak a gyámügynek, hogy megbíztak bennük, és kaptak egy új esélyt.

Barnika egy örökmozgó gyerek, egy csiszolatlan gyémánt, amit nagyon sokáig kell csiszolatni, de megéri. Bíznak abban, hogy ebben az esetben is jó lesz a végeredmény. A családnak az sem jelent problémát, hogy bármikor találomra beállíthat a gyámügy, és felsmérik az esetet, hisz tudják, hogy a dolgukat végzik, és mindenki fél a legjobbat akarja a gyerekeknek.

că vor să-l înfieze, și sunt foarte recunoscători autoritatii tutelare că au avut încredere în ei și le-a oferit o nouă șansă.

Barnika este un copil hiperactiv, un diamant neșlefuit care necesită multă atenție dar merită. Speră ca și în cazul lui rezultatele finale să fie bune. Pentru familie nu prezintă nicio problemă faptul că autoritatea tutelară poate apărea oricând pe neașteptate ca să evalueze situația, deoarece știu că își fac datoria și ambele părți vor ce-i mai bun pentru copii.

A gyerekek kiskoruk óta úgy voltak nevelve, hogy tudták, hogy örökbe vannak fogadva, de mindez nem jelentett problémát a családban. Viszont volt, amikor a kislány rámutatott az anyukája, Edith pocakjára, és megkérdezte, hogy ő is ott fogant meg, és fejlődött ki? Amire Edith hatalmas mosollyal és szeretettel teli pillantással és hangsúllyal magyarázta el neki, hogy ő nem ott volt, hanem egy más néninek a hasában, de ugyanakkor a szívében volt, és ott született meg. Ezt a párbeszédet akár naponta is megejtették. Nem volt könnyű menet, de erre vágytak, nagy családra, és bebizo nyították, hogy nincs lehetetlen, csak tehetetlen.

Ők vállalták, és ők végig is csinálták, nem volt kitől segítséget kérjenek. De igazán boldogok! A nehézségektől el tudnak tekinteni, és csak a dolgok jó oldalát nézik, amiért nagyon hálásak.

Încă de mici copiii știau că sunt înfiați, dar aceasta nu era o problemă în familie. În schimb, erau situații când fetița uitându-se la burtica mamei, a întrebat-o dacă și ea a fost concepută și s-a dezvoltat acolo. La care Edith i-a explicat cu un zâmbet și cu o privire plină de iubire că ea nu a fost acolo ci în burta altei tanti, dar a fost în inima ei și acolo s-a născut. Acest dialog a fost purtat câteodată chiar zilnic. Nu a fost ușor, dar dorința lor a fost să aibă o familie mare și au demonstrat că nu există imposibil ci doar posibil.

Ei și-au luat angajamentul și ei l-au realizat până la final, n-au avut de la cine să ceară ajutor. Dar sunt cu adevărat fericiți! Pot face abstracție de greutăți și văd numai partea bună a lucrurilor, pentru care sunt foarte recunoscători.

Király Mónika

*Király Mónika
Traducere din limba maghiară de Réti Ilona*

Mi lett előbb: a tojás vagy a tyúk?

Naponta beleesünk ilyen csapdákba, valóságos láncreakcióként magunkkal rágatva másokat is. Míg lebögünk másokat, hogy minden rosszul reagált le egy adott dolgot, utólag tiszta fejjel rájövünk, hogy hasonló helyzetben mi is ugyanúgy abszurd módon reagáltuk le a saját helyzetünket!

Ce a fost mai întâi: oul sau găina?

Zilnic cădem în asemenea capcană trăgându-i după noi și pe alții asemenea unor reacții în lanț. Până când îi certăm pe ceilalți, că au reaționat greșit asupra unui anumit lucru, ulterior cu luciditate ne dăm seama că și noi am reaționat în mod la fel de absurd în situații similare.

Két testvér beszélget ... Nevezük öket Ernának és Keldának!

- Neked jobb, mint nekem, mert sokkal több pénzt kapsz, mint én! Neked könnyű. - Erna sok éven keresztül hallotta ezt Keldától.

Erna több éve özvegy és fogyatékkal élő felnőtt gyermeké van, Jada, akit teljes mértékben gondoznia, rendeznie kell. Nagy szeretettel teszi, ez nem kétség! Mintha erre született volna. De nemesak „volna”, tényleg ízig-vérig önmagát adó anya! A helyi önkormányzat által alkalmazott gondozó is.

Mindezek ellenére egy nap, amikor Kelda ezzel a jól ismert szöveggel állt elő, Ernát kivette a sodrából, mert úgy érezte, hogy testvére irigylí azt a pénzt, amit ő gyermeké gondozásáért kap. Ez alkalommal kirobbant belőle és kimondta magát:

- Te Kelda, nem bánom, cseréljünk helyet! A következő hónapban a gondozásért kapott minden jövedelmemet neked adom, de neked kell minden házimunkát, főzést, mosást, takarítást, bevásárlást és minden gondozással járó feladatot felvállalnod. Nem mehetsz sehova, csak, ha épp nincs szükség rád abban a félórában. Éveken át sehol nem voltam, csak, ha Jadával mentem rövid időre va-

Discută două surori ... să le numim Erna și Kelda.

- Tie-ți este mai bine decât mie pentru că primești cu mult mai mulți bani decât mine. Tie-ți este ușor. - Erna mulți ani de-a rândul a auzit aceste cuvinte de la Kelda.

Erna este văduvă de mai mulți ani și are un copil adult cu dizabilități, Jada, pe care trebuie să-l îngrijească. O face cu mare dragoste, fără îndoială! Parcă s-ar fi născut pentru acest scop. Dar nu numai „parcă” ci într-adevăr este o mamă devotată. Este și îngrijitoare angajată de primăria locală.

Cu toate acestea într-o zi când Kelda a apărut cu același text binecunoscut, Erna și-a ieșit din fire pentru că a simțit că sora ei este invidioasă pentru banii pe care îi primește pentru îngrijirea copilului. Cu această ocazie a explodat și s-a descărcat:

- Tu, Kelda, hai să ne schimbăm locurile! În luna următoare îți dau toate veniturile pe care le primesc pentru îngrijire, dar tu va trebui să faci toate activitățile casnice: gătit, spălat, curățenie, cumpărături și să-ți asumi toate sarcinile legate de îngrijire. Nu te poți duce nicăieri doar atunci dacă nu este nevoie de tine în acea jumătate de oră. Ani de-a rândul nu am fost plecată nicăieri, doar dacă nu m-am dus cu

lahova, akkor sem külföldre, hiszen túl hosszú és nehéz lenne Jadának! Te pedig minden évben több hetet is külföldön tartózkodsz télen ... - szóáradatként hangzottak a továbbiak. Erna elmondta, hogy miért jobb Keldának, mint neki!!!

Keldának valamikor gyereke született. Súlyos fogyatékkal élő volt, és alig élt néhány évet (kisbabaként hunyt el). Férjétől elvált rögtön a gyerek halála után. Jelenleg egyedül él. Jada, Erna lánya ezen tűnődött, amikor édesanyja elmondta diadalittasan három nap egymás után, hogy végrehelyezésre Kelda fejéhez vágta a többéves fájdalmát.

Jada sok éven keresztül hallotta édesanyja fájdalmát, amikor Kelda „Könnyű neked!” szövegét mesélte el. De most valahogy úgy érezte, hogy ebből elég, hiszen a két testvér épp elég idős már ahhoz, hogy megértse, a legjobb mindig, ha mindennek a pozitív oldalát nézik. És ekkor „elborult az agya”, ahogy mondani szokás, hiszen ekkor szembesült azzal a tudattal, hogy hát róla van szó, aki gyerekkorá óta és most középkorú felnőttekkel is súlyos fogyatékkal él.

Mindig úgy érezte, hogy egy optimista ember, aki így is boldog! De most valahogy tenegyhullámként csapott át a feje felett a felismérés: Álljon meg a menet, kinek is könnyebb?

És ez volt a csapda! Ez a nagy kérdés: mi lett előbb? A tojás vagy a tyúk? Ki szenvéd jobban? Te vagy én? Kinek könnyebb? Neked vagy nekem?

És már folytak a könnyei ... Édesanyám, mégis kinek könnyebb? A segítőnek vagy annak, aki nek el kell fogadnia a segítséget? Erna könnyei is folytak már, amikor rájött mennyire megbántotta Jadát, és csak annyit rebegett: Bocsáss meg, nem úgy értettem. Tovább folytak a fájdalom könnyei, az anya és gyermek könnyei, akik most megerétek, senkinek sem könnyebb, sem nehezebb!

Kit érdekel? Mert engem már nem! Csak az érdekel, hogy segíteni akarok neked, és úgy akarok élni, bármilyen helyzetben is vagyok: segítőként, fogyatékkal élőként vagy bárhogy másként, hogy tudatosan hiszem, nekem könnyebb. Mert így már az sem érdekel ki mit mond, hogyan gondolja, hanem teszem szívemből azt, amire el vagyok hivatva! És mire is vagyok hivatva? Szeretni másokat, mint önmagamat!

Jada undeva pentru scurt timp, nici atunci nu în străinătate, căci drumul era prea lung și prea greu pentru Jada. Iar tu în fiecare an îți petreci multe săptămâni în străinătate iarna ... - și urma o avalanșă de cuvinte în continuare. Erna i-a spus de ce-i era mai bine lui Kelda decât ei.

Kelda cândva a născut un copil. A avut o dizabilitate foarte severă, a trăit abia cățiva ani (a murit de mic copil). A divorțat de soțul ei imediat după moartea copilului. În prezent trăiește singură. La acestea se gândeau fata lui Erna când mama ei îi povestea triumfătoare timp de trei zile una după alta că în sfârșit i-a reproșat lui Kelda durerea de atâția ani.

Jada a văzut ani de zile suferința mamei ei când aceasta îi povestea textul lui Kelda: “Tie-ți este mai ușor”. Dar acum a simțit că e deajuns, căci cele două surori sunt destul de mature ca să înțeleagă că totdeauna e cel mai bine să vadă latura pozitivă a lucrurilor. Și atunci “i s-a întunecat mintea”, cum se spune, căci și-a dat seama că de fapt despre ea este vorba deoarece de mic copil și ca adult trăiește cu o dizabilitate severă.

Totdeauna a simțit că este un om optimist și fericit. Dar abia acum și-a dat seama revoltații: Stai, oare cui îi este mai ușor?

Și asta a fost capcana! Asta este marea întrebare: ce a fost mai înainte? Oul sau găina? Cine suferă mai tare? Tu sau eu? Cui îi este mai ușor? Tie sau mie?

Și deja îi curgeau lacrimile ... Mamă, oare cui îi este mai ușor? Celui care ajută, sau celui care primește ajutorul? Deja îi curgeau lacrimile și lui Erna când și-a dat seama căt de mult a jignit-o pe Jada și i-a spus numai atât: Iartă-mă, nu aşa am vrut să spun! Lacrimile durerii au curs în continuare, lacrimile mamei și ale copilului, care acum au înțeles că nimănui nu-i este mai ușor sau mai greu.

Cui îi pasă? Mie nu! Mă interesează doar că vreau să te ajut și să trăiesc așa încât în orice situație sunt: ca cel care ajută, ca cel care trăiește cu dizabilitate sau oricum altfel, cred în mod conștient că mie-mi este mai ușor. Pentru că astfel nu mă interesează cine ce spune, cum gândește, eu doar îmi îndeplineșc din tot sufletul menirea! Și oare care este menirea mea? Să-i iubesc pe alții cum mă iubesc pe mine.

N.T. I.

N.T. I.
Traducere din limba maghiară de Réti Ilona

Törvénymódosítások

Tekintettel arra, hogy **2017.07.01-től a 448/2006-os módosított és kiegészített**, a fogyatékkal élő személyek jogait szabályozó törvény jelentősen újra módosult, folyóiratunk jelenlegi számában ismertetjük ezeket a módosításokat.

- A súlyos fogyatékossággal élő gyerekek mentesülnek az állapotfelmérő bizottság időszakos ellenőrzése alól.

- A palliatív gondozásban részesülő, súlyos fogyatékossággal élő gyerekek mentesülnek az állapotfelmérő bizottság időszakos ellenőrzése alól, a számukra kiállított fogyatékossági bizonyítvány érvényessége 18. életévük betöltéséig terjed.

- A fogyatékkal élő személyek, a nekik járó szociális juttatást (fogyatékossági juttatás), alanyi jogon fogják kapni, anélkül, hogy bármilyen kérést kellene benyújtaniuk ennek érdekében. Tehát, a fogyatékossági juttatás, automatikusan jár a fogyatékossági bizonyítvány megszerzése után.

- A súlyosan értelmi fogyatékos személyek mentesülnek az intézményes gondozásuk költségeinek megtérítése alól.

- A felnőtt fogyatékkal élő személyek intézményes gondozási költségeinek megtérítési kötelezettsége csak a házastársi, valamint a gyermek-szülő, szülő-gyermekek viszonyra csökkent. Eddig ez a kötelezettség kiterjedt a testvérekre, egyenes ágú rokonokra, valamint a házastársakra.

- A jelnyelv hivatalos elismerése, a halássérült személyek kommunikációs eszközöként. E módosításnak köszönhetően a halássérült személyek jel tolmácsot vehetnek igénybe az érettségi vizsgán.

- **2018.01.01-től** emelkedik a fogyatékossági juttatás és a szociális nyugdíj

Modificări legislative

Dat fiind faptul că, din data de **01.07.2017** au fost aduse noi modificări importante **legii nr. 448/2006 cu modificările și completările ulterioare** care reglementează drepturile persoanelor cu dizabilități, în numărul de față a revistei noastre, vom detalia mai jos aceste modificări.

- Copiii cu handicap grav nu se vor mai prezenta periodic la comisiile de evaluare

- Copiii cu handicap grav care beneficiază de îngrijiri paliative nu se vor mai prezenta periodic la comisiile de evaluare, certificatul lor urmând să fie valabil până la împlinirea vîrstei de 18 ani.

- Persoanele cu dizabilități vor primi din oficiu prestația socială (indemnizația de handicap) și nu vor mai fi obligate să depună o cerere în acest sens. Deci indemnizația de handicap se acordă automat, după obținerea certificatului de încadrare în grad de handicap

- Persoanele cu handicap grav psihic mental sunt scutiți de la plata contribuției datorate în centre rezidențiale.

- Obligația de întreținere pentru adulții cu handicap asistați în centre s-a restrâns la soț și soție, părinți pentru copii și copii pentru părinți. Până acum, această obligație se întindea până la frați și surori, rudele în linie dreaptă, precum și la soț și soție.

- Limbajul mimico-gestual va fi recunoscut oficial ca mijloc de comunicare specific persoanelor cu handicap auditiv. Datorită acestei modificări persoanele cu handicap auditiv vor putea beneficia de un interpret mimico-gestual la susținerea examenului de bacalaureat.

- Începând cu data de **01.01.2018** vor fi mărite indemnizațiile de handicap, precum și pensia socială.

Márton-Zólyomi Attila Csaba

Márton-Zólyomi Attila Csaba

**„MERT SENKI SEM MARADHAT EGYEDÜL. A KÖZÖSSÉG
SZEREPE MEGTARTÓ EREJÉBEN REJLIK, MERT
OLYANKOR VAGYUNK OTT A MÁSIKNAK,
AMIKOR SZÜKSÉGE VAN RÁNK ...”**

(lásd 10. oldal)

**“PENTRU CĂ NIMENI NU POATE RĂMÂNE SINGUR.
ROLUL COMUNITĂȚII STĂ ÎN PUTEREA DE
CONVINGERE A EI FIINDCĂ ATUNCI SUNTEM
APROAPE DE CELĂLALT CÂND ARE
NEVOIE DE NOI ...”**

(vezi pagina 10)